

PÉCSI Dohánygyár

XI. évfolyam, 4. szám

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1984. ÁPRILIS

Kádermunkánkról

Vállalatunk pártvezetősége legutóbbi ülésén áttekintette a kádertervet és kádermunkát. Ére azért került most sor, mert társadalmunk jelen szakaszában a gazdasági, politikai tevékenységek emberi oldalával szemben is megnövekedtek a követelmények, még nagyobb felelősség hárul a gazdasági vezetők, politikai testületekre a vezetők kiválasztásával kapcsolatban.

El kell jutnunk odáig, hogy bármelyik fontos posztra időben álljon rendelkezésre megfelelően képzett, vezetői munkára alkalmas szakember, hiszen a szervezett, tervezett vezetőség nélkül nem lehet kellő eredménnyel, humánummal megoldani.

Ennek jegyében foglalkozott a pártvezetőség a témával az igazgató elvtárs felé észrevételeket, megállapításokat is tett. Az ismertetett káderterv a VI. ötéves terv hátralevő részére vonatkozik, előre láthatóan a XIII. kongresszus új alapokra fogja helyezni a kádermunkát. Nálunk most a legnagyobb

gondot az anyag- és áruforgalmi osztály, valamint a műszaki osztály okozza. E két területtel már korábban is foglalkozott a pártvezetőség, ennek következményeként került sor 1983-ban egy átfogó, komplex belső ellenőri vizsgálatra. Nagy gond az, hogy a műszaki osztályvezetőnek és a tmk-üzemvezetőnek nincs utánpótlása. Hasonló, ha nem rosszabb a helyzet az áruforgalmi osztályon is. Az osztályvezető utánpótlásán kívül szükség lenne még egy-két olyan személyt is a területre irányítani, akik az osztályvezető mellett segítenék e nagyon fontos terület munkáját. E terület megerősítése anyagellátásunk, kereskedelmi tevékenységünk, külső üzleti kapcsolataink alakulása szempontjából is elengedhetetlen.

A pártvezetőség a kádertervben foglaltakkal alapjában véve egyetért, megállapításával azt kiegészítette és írásbeli javaslatot adott át a vállalat gazdasági vezetőségének.

• Sigora Irma

Számítástechnika a Dohánygyárban

A nemrég zárult Baranya megyei tudományos hetek az idén elsősorban a számítástechnika jegyében zajlottak. Ennek keretében számos vállalat ismertette e területen végzett tevékenységét, valamint fejlesztési terveit. Ha ilyen széles körben még nem is számolhatunk be tevékenységünkről, de mindenestre az idő már alkalmas arra, hogy régi hiányt pótoljunk és munkánkról, terveinkről az újság hasábjain beszámoljunk.

Milyen területeken használja ma a Dohánygyár a számítástechnika segítségét? Rendszeres havi használatú feldolgozás az anyaggyviteli rendszer, mely lényegében egy készletnyilvántartás. Ez a rendszer több mint 10 éve készült, az akkori követelményeknek, igényeknek megfelelő szinten. A rendszerben a számítástechnikai csoportra hárul az adatok rögzítése és ellenőrzése (a rögzítés helyességének ellenőrzése). A továbbiakban az anyag feldolgozása az ÉLGAV-nál történik. Ez a rendszer több mint 10 éve készült, az akkori követelményeknek, igényeknek megfelelő szinten. A rendszerben a számítástechnikai csoportra hárul az adatok rögzítése és ellenőrzése (a rögzítés helyességének ellenőrzése). A továbbiakban az anyag feldolgozása az ÉLGAV-nál történik. Ez a rendszer több mint 10 éve készült, az akkori követelményeknek, igényeknek megfelelő szinten. A rendszerben a számítástechnikai csoportra hárul az adatok rögzítése és ellenőrzése (a rögzítés helyességének ellenőrzése). A továbbiakban az anyag feldolgozása az ÉLGAV-nál történik.

A jelenlegi berendezésekkel a felmerülő újabb igényeket kielégíteni nem lehet. Ennek következtében indult meg 1983-ban a SYSTEM Szervezési Vállalat bevonásával egy átfogó vállalati információs rendszer kidolgozása.

Hol tart ma ez a munka? A célok megfogalmazása után még 1983-ban elkészült és jóváhagyásra került a vállalati információs rendszer koncepciója. Ennek alapján indult meg egyrészt a kialakítandó számítástechnikai rendszerek szervezési munkája, valamint a szükséges eszközök beszerzése. Az eredeti terv szerint 1984. január elsejével kellett volna indulnia az újonnan kialakított anyagnyilvántartási rendszernek, majd az folyamán csatlakoznia hozzá a főkönyvi könyvelésnek és az utókalkuláció gépesítésének. Bár a szervezési üteme

nemi késéssel ezen határidők teljesítését lehetővé tette volna, a gép beszerzésére irányuló tárgyalásaink az eredeti koncepció felülvizsgálatát és módosítását tették szükségessé. Az elképzeléseinkben szereplő géppark szállítási határideje, valamint beszerzési ára vállalatunk számára a jelen gazdasági helyzetben nem volt elfogadható. Ezért olyan berendezések beszerzése után kellett néznünk, melyek mind a szállítási határidő, mind pedig az árat tekintve számunkra elfogadható, és rajtuk az eredeti koncepcióban megfogalmazott célok megvalósíthatók. Így született az a döntés, hogy vállalatunk a lengyelek által gyártott MERA 9150-es berendezést vásárolja meg. Ez a berendezés a ma oly előszeretettel emlegetett és előtérbe helyezett személyi számítógépek adta lehetőséget egyesíti egy közepes nagyságrendű számítógép adta lehetőségekkel. Magyarán ez azt jelenti, hogy termináljai (munkahelyei, adatvállalásai) közvetlenül a felhasználás helyére telepíthetők. Ott azok önálló számítógépként használhatók, teljesítményük azonban nem korlátozódik a személyi számítógépek szintjére, hanem minden olyan funkciót képes el látni, amire a nagyszámítógép képes. Jelenleg rendelkezésre álló információink szerint a berendezést május végén, június elején gyárunkban üzembe helyezik.

Ez a gépparkszervezés természetesen magával vonta a kialakítás olott levő rendszerek bevezetésének átütettségét. Terveink szerint 1984. IV. negyedévében párhuzamos feldolgozást végeznénk az anyagnyilvántartási, főkönyvi-könyvelési rendszerekkel, valamint kialakítjuk az utókalkuláció feldolgozási menetét. Mindhárom számítógépes rendszernek 1985. január elsejével éles üzembe kell mennie.

E rövid ismertetőben feltehetően nem adtuk teljes képet a „Bagolyvárban” folyó munkáról, de talán sikerült egy rövid bepillantást adni gyárunk egy kicsiny kollektívájának tevékenységébe.

Csomor Miklós

Elgondolkodtam...

Elgondolkodtam a március havi Pécsi Dohánygyár újság által közölt, újtási feladatokkal foglalkozó cikkben: én mi lehet segíthetnék? Csupa nehéz feladat vár ránk. Egy dolog azonban szemet szúr nekem. Akkor, amikor az egész népgazdaság egyik legfontosabb, előtérbe helyezett feladata a minőség olyan mérv emelése, hogy termékeink a KGST és az EAC piacain is megállják a helyüket, milyen okból vállalkozunk mi egy más vállalat esetlegesen selejt termékének a piacra juttatására?

Hazai gyártású mandzsettapapír egyenlőtlenségének érzékelésére olyan berendezés készítése, amely jelzi a mintázat elcsúszását, ill. leállítja a gépet. Kérdésem: a a papírt előállító vállalatnak nem inkább feladata-e megoldani a csúszás szintentartását, mint az, hogy mi állítsuk meg gépeinket kontrollműszerek beállításával, ezzel csökkentve a termelést? A

Sopianaev névű gyártmányunk szópapapapír importigénye igen magas, hazaival kell helyettesíteni. Viszont jó politika-e a termelést csökkentés ilyen áron? Avogy nevezhetjük-e ésszerű takarékoságnak azt az importkiváltást, aminek technikai, technológiai megoldása, szerintem, nem a mi feladatunk? Épp ellenkezőleg! A megoldás keresése a papírt gyártó vállalat újítási feladattervében kell, hogy szerepeljen: A termelés csökkentése és a minőség megővése ugyanis attól függ, hogy a selejt alapanyag miatt a gépeket megállítjuk. Nekünk olyan anyag kell, amivel a gépeket folyamatosan üzemeltetni tudjuk. Ez fontos nekünk a munkabérünk szempontjából, a vállalatnak a gazdaságosság szempontjából, a népgazdaságnak pedig – remélem – mind a két szempontból!

Takács László

A tavaszi évfordulók valamennyiünk számára talán a legkedvesebbek közé sorolhatók. Egyik oldalról a természet ébredése, a másik oldalról egy nemzet ébredése kapcsolódik hozzá. A sikertelen két tavaszi ébredést hosszú kényszerű álm követte, a harmadik tavasz azonban végre valóra váltotta a magyar nép több évszázados vágyát. 1945. április 4-én a szovjet hadsereg felszabadította hazánk teljes területét.

Ha az események történelmi sorrendjét nézzük, elsőként 1848 márciusát kell említenünk, amikor először próbálta lerázni nyakáról a magyar nép a kettős elnyomást. Rövid időre sikerült is. A szabadságharc azonban elbukott, következtek az önkényuralom hosszú évei. 1919-ben végre néhány hónapig az ország népe valamilyen polgári vagy szocialista demokráciában megkóstolta a szabadság igazi ízét.

1848 márciusa óta 130 év telt el, a tanácsköztársaság megalakulása óta pedig 65 év. Ebből 25 évet a fasiszta elnyomás éveként tartunk számon. A megkóstolt szabadság ízét ez az időszak sem tudta kioltni a magyar népből. 1945 tavaszán újra adódott a lehetőség. Népünk élt is a lehetőséggel, és a szovjet hadsereg felszabadítása után kezébe vette az ország irányítását. Az azóta eltelt 39 esztendőre joggal lehetünk büszkék. Hogy is adódott ez a lehetőség?

A szovjet hadsereg 1944 szeptemberétől kezdte meg hazánk felszabadítását, s ezzel együtt a magyar földbirtokosok, arisztokraták fasiszta államának szétzúzását. Megnyitotta a magyar nép előtt a társadalmi haladás, a forradalom útját, melyre az ország nem nagyszámú, de minden áldozatra kész forradalmi erők már negyedszázada várakoztak, titkon készülődtek, a kommunista pe-

rek és kivégzések, a munkás-áruságok ellenére is.

A forradalmi erők létrehozták az ideiglenes kormányt, és részt is vettek hazánk teljes felszabadításában. A Horthy-rendszer romjain gyorsan megkezdődött az új hatalom alapjainak lerakása, ami biztosította a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség és a kispolgárság legszélesebb tömegeinek beleszólását az ország sorsának intézésébe. 1945. április 4-én hazánk teljes területe felszabadult, májusban pedig egész Európában véget ért a háború. Május 20-án és 21-én a Kommunista Párt első legális konferenciáján adott elsőként új, világos programot, ami a legelőb volt az adott pillanatban: „Harc az újjáépítésért” és „Arcra a vasút felé”

A felszabadulással egyidejűleg 1945-ben új korszak kezdődött nemcsak népünk, hanem a magyar-szovjet kapcsolatok történetében is. E korszak kezdetét népünk lírai vérükkel pecsételték meg. Több százezer szovjet ember áldozta életét azért, hogy hazánkban is megteremtődjenek a nép szabadságának előfeltételei, s Magyarországon visszanyerje függetlenségét. Felszabadulásunk 39. évfordulóján méltóképpen emlékezünk és tisztelettel adózunk a szovjet nép hősiainak, akik életüket adták Európa felszabadításáért! A mai gondokkal terhes időben pedig biztosítják az európai erőegység fenntartását békes építőmunkánk védelme érdekében.

A népi Magyarország születésnapja jó alkalmat nyújt a valóságot tükröző történelem-szemlélet, a hiteles értékrend további erősítésére. Ennek alapjainál haladás, a forradalom útját, melyre az ország nem nagyszámú, de minden áldozatra kész forradalmi erők már negyedszázada várakoztak, titkon készülődtek, a kommunista pe-

Északi József

Kitüntetettjeink

Április harmadikán tartottuk a vállalati ebédelőben felszabadulásunk ünnepének megemlékezését. Övodásaink műsorát követően Északi József, az I. sz. pártalapszervezet titkára tartott rövid beszédet, melyben felelevenítette a történelmi jelentőségű eseményeket.

Beszédében kiemelte azt, hogy a németek felett aratott győzelem, a szovjet hadsereg nem kis véradózatot követelő felszabadítási hadművelete tette lehetővé, hogy hazánkban is megindulhatott a demokratikus átalakulás, az emberségesebb társadalmi rend felépítése.

Ma, közel negyven év után nem mondhatjuk el azt, hogy ebben a társadalmi rendben minden gondunkat, bajunkat megoldottuk. Óriási erőfeszítést kell tennünk életszínvonalunkért, szociális vívmányainkért – a békeért. Északi elvtárs szavai után vállalatunk igazgatója – a sokévi hagyományoknak megfelelően – kitüntetések

adott át a jó gazdasági és társadalmi munkát végző munkatársainknak.

„Kiváló Munkáért” miniszteri szintű kitüntetést kapott Wenczler Ferencné, a filtergyártási osztály gépvezetője és Gábor József megbízott főkönyvelő.

„Vállalati Kiváló Dolgozó” kitüntetést Benkovich Józsefné, Léránt István, Exner András, Angyal József, Szűcs Jolán, Juhász Sebestyén, Mészáros Józsefné, Bálint Sándorné, Kóródy Zoltánné, Horváth Imréné, Nagy Józsefné V., Simon Eva, Darvas Ferencné, Kis Deli Tivadarné, dr. Tancsik Lajosné vettek át.

Hirczel József sok év óta végzett eredményes vállalati tűzoltóparancsnoki munkájáért a „Tűzoltósági Érem” ezüst fokozatát kapta.

Gratulálunk a kitüntetett munkatársainknak, további eredményes, jó munkát kívánunk!

S. I.

Északi József ünnepi beszédét tartja

Műsorral kedveskedtek az ünnepség résztvevőinek vállalatunk övodásai

Exner András átveszi kitüntetését Irimi Sándortól

Az első gmk a gyárban

Napjainkban egyes vállalatok intézmények működése már elképzelhetetlen gmk-k nélkül. Lépten-nyomon találkozunk ezzel a kifejezéssel a rádióban, tv-ben és a sajtóban. Az emberek többségét foglalkoztatja ez a kérdés. Ugy néz ki, hogy két csoportra lehet osztani a dolgozókat: azokra, akik már benne vannak és azokra, akik szeretnék benne lenni...

A vállalati gazdasági munkaközösségekre szükség van mind a népgazdaságnak, mind a vállalatoknak. Működésükkel biztosíthatják a termelést (és ezzel együtt vállalat szállítási kötelezettségeiket) jobbá tehetik a gépek kihasználtságát, a gmk-tagokkal elvégezhetőnek olyan munkákat, melyekre vagy nincs vállalkozó, vagy külső erőt kellene igénybe venni stb. Nagyon fontos az a tény is, hogy a gmk-ban szerzett jövedelemmel „megfizethetik” azokat a dolgozókat, akik tisztességes pluszmunkával tisztességes pluszpénzt szeretnének keresni, és ennek munkaezred-megtartó szerepe is van.

A Pécsi Dohánygyárban is megalakult az első vállalati „Komplex” nevet viselő gmk, mely március 15-e óta hivatalosan is létezik.

— Honnan, kiktől indult el a kezdeményezés?

— A gmk-ban dolgozók részéről merült fel a kérdés, hogy lehetne-e a vállalatnál gmk-t alakítani — válaszolja Nagy László, a gmk szóvivője. — Mi ezek után megkerestük a gazdasági vezetőket az elközelítésünkkel, akik támogatást és ötleteket, segítséget is adtak a továbbiakban. A megalakulásig ugyanis nagyon sok kérdést kellett tisztázni, jogilag megfogalmazni. Ez az ügyintézés elég hosszadalmas volt, amiben közrejátszott az is, hogy vállalatunknál eddig még ilyen nem volt...

— Milyen feladatok elvégzésére vállalkozhat a „Komplex”?

— A szerződésben leírt témák eléa sokrétűek így pl. a következők: a konveyor pálya folyamatos karbantartása (szükség esetén alkatrészcseré); különböző alkatrészek készítése, felújítása; épületgépészeti munkák tervezése, szervezése és kivitelezése; dohánygyári gépek felújítása, javítása, üzembe helyezése...

— De ezeknek a munkáknak az elvégzéséhez elég sokoldalú emberekre van szükség...

— Igen, ez így van. A „Komplex” szó utal is a sokoldalúságra. A gmk 14 főből áll és úgy válogattuk össze a tagokat, hogy a fent felsorolt munkákat saját keretükön belül tudjuk elvégezni. Remélem, hogy a megbízások beindulása után már dolgozhat is mindenki.

A „Komplex”

— Kiktől kapják a megbízást?

— Nekünk csak a vállalat adhatja a megbízást — válaszolja Juhász Sebestyén. — De ez természetes is, mivel a vállalat berendezéseit, helyiségeit használjuk és a munkához is belső anyagokat használhatunk csak fel.

— Gondolom, sokakban felmerül az a kérdés, hogy ha mindent a vállalatnak és a vállalatnál végeznek, akkor hogyan tudják elválasztani a munkát a főmunkaidőben kiadott feladatoktól?

— Ez egy nagyon lényeges kérdés így már a szerződésünkben is külön ügyeltünk arra, hogy egyértelmű legyen az elválasztás. Minket folyamatosan ellenőrizhetnek, melyekre olyan személyek vannak kijelölve, akik egyértelműen el tudják dönteni, hogy amit csinálunk, az éppen melyik kötelezettségünk (hivatalos vállalati vagy gmk) köré tartozik — és ők igazolják a gmk munkáját is. Ezen kívül, ha pl. alkatrészt készítenek, akkor csak olyat csinálhatnak, amin akkor főmunkaidőben senki sem dolgozik — válaszolja Nagy László.

— Azt is figyelembe kell venni, hogy mi tisztességes munkával akarunk pénzt keresni, és ezért mi sem akarjuk „magunk alatt vágni a fát” — szól közbe Juhász Sebestyén.

— Kaptak már megbízást a vállalatnál?

— Nem régen kaptuk meg első munkánkat, melyben a Dekajet gépekhez 10 db új dohányfelszívó csövet kell készítenünk. Ezen kívül megoldási javaslatot kell készítenünk a kocsány-vonalnál jelentkező szarítási problémák megoldására. Reméljük, hogy folyamatosan lesz megbízásunk, mivel már mindenki nagyon várja, hogy dolgozhasson.

— Munkájuk során esetleg importkiváltó tevékenységet is folytatnak?

— Természetesen hiszen a dohánygyári gépek általában külföldiek, így egy-egy alkatrész legyártása (pl. hajtómű) mindig importkiváltást tesz lehetővé.

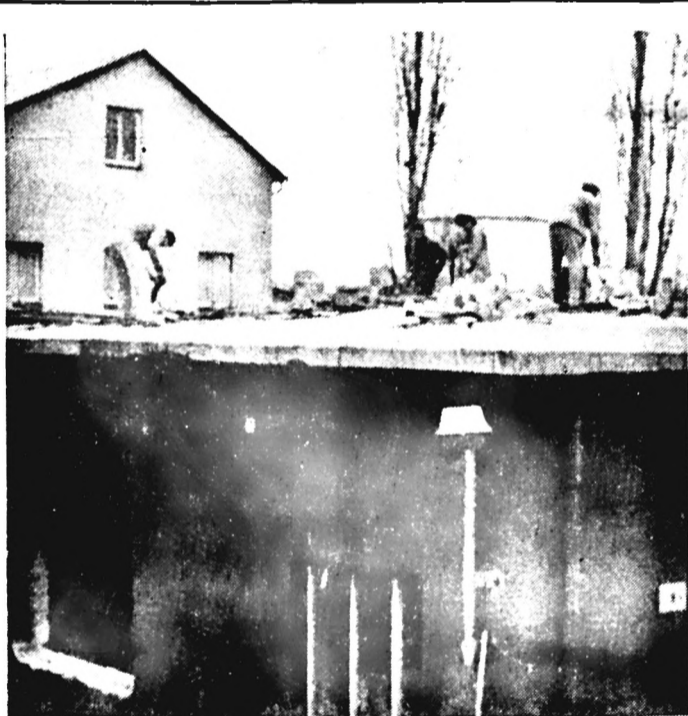
— A gmk árajánlatát összehasonlítva egy kisiparoséval, melyik a kedvezőbb?

— A mi munkánk feltétlenül olcsóbb, hiszen a kisiparos felszámolja az alapanyagok árát, a munkabért és a különböző adókat stb., míg nálunk csak a munkabér és a törvényesen terhelő adók (SZTK jövedelemadó) szerepelnek a költségvetésben.

— Van-e még valami, amit szeretnének elmondani?

— Talán csak az, hogy mindenki szeretne már dolgozni, és mi igérjük, hogy a gmk 14 tagja becsülettel és tisztességgel fogja ellátni feladatát — fejezi be Juhász Sebestyén.

K. K. J.

A megszüntetett laboratórium helyén megkezdődött az új transzformátorház kialakítása. A munkálatokat várhatóan ez év augusztusában fejezik be.

IV. országos minőségügyi konferencia

„Minőség — Műszaki fejlesztés — Termelési kultúra” címmel hirdette és rendezte meg mintegy 1000 vállalati és minőségügyi szakember részvételével 1983. december hónapban a MTE SZ Központi Szabványosítási és Minőségügyi Bizottsága, az Európai Minőségügyi Szervezet Magyar Nemzeti Bizottságával és a Magyar Szabványügyi Hivatallal közösen a IV. országos minőségügyi konferenciát amint erről lapunkban is tájékoztattuk korábban olvasóinkat, rövid hír formájában.

E helyen sajnós nincs alkalomunk államunk képviselőinek, mint dr. Juhász Ádám ipari miniszteri üllamtitkárnak, Müller Istvánnak, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettesének, Medgyesi Péter pénzügyminiszter-helyettesnek és más nagyvállalati vezérigazgatóknak igen nagy érdeklődéssel kísért előadásairól részletes ismertetést adni, melyek összefüggésükben minőségügyi szabályozási rendszerünk továbbfejlesztésének különböző megközelítési módjait tarták jól érthetően a hallgatók elé. Hogy mégis jobban ráérezhessünk vállalatunk jövőjét is meghatározó, a sok-sok szabályozó egyidejű figyelembevétele mellett vállalati és dolgozói anyagi érdeklődési rendszer kiépítésének megvalósításán keresztül, az emberi gondolkodásmód és szemlélet alapvető megváltoztatásával a minőség irányába teendő szükségszerű intézkedések megtételének fontosságára, továbbítjuk vállalatunk minden dolgozója felé a minőségügyi konferencia ajánlásait eredeti megfogalmazásban a következők szerint:

① Meg kell valósítani és erősíteni a termékminőség komplex szemléletét és az ennek megfelelő fejlesztést. Figyelembe kell venni, hogy különösen a jó minőségű termék fejlesztése a korábbi termékek felhasználási tapasztalatainak elemzésével kezdődik, és a kifejlesztett új termék életciklusának végén nyújtott vevőszolgálati ellátással, javítással, alkatrészellátással fejeződik be. Nem elég tehát jó terméket gyártani és eladni, hanem annak optimális felhasználását is elő kell segíteni. Aki termékével csak az eladásig törődik, a versenyben szükségképpen alulmarad.

② A gazdasági helyzet nehézségei a fejlesztési lehetőségek korlátai nem szolgálhatnak okként a termékszerkezet korszerűsítésének, versenyképességének lelassítására. Sőt, minél nehezebb helyzetben vagyunk, annál nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk arra, hogy korszerű követelményeket kielégítő, az általunk elérhető fizetőképesség kereslet igényeinek megfelelő gazdaságosan előállított termékekkel erősítsük piaci helyzetünket, és elégtessük ki a külföldi és hazai felhasználók igényeit. A külföldi vevő megelégedettsége: piaci fegyver, a belföldi vevő megelégedettsége az életszínvonal megtartásának és fejlesztésének egyik, politikai hatású tényezője.

③ Nem elég korszerű terméket konstruálni, hanem azt korszerűen, gazdaságosan, kulturáltan is kell gyártani. A termék versenyképességében — műszaki tulajdonságai mellett — a gyártás körülményei is meghatározóak. A gyártási eljárások korszerűtlensége, a ter-

melés szervezetlensége, az üzemi rend, a fegyelem, a szervezettség hiányosságai a csomagolási és a szállítási kultúra gyengeségei értékcsökkentő tényezők. A minőség fejlesztésébe tehát a termék és az azt előállító üzem fejlesztése egyaránt beletartozik.

④ A veszteségek kiküszöbölésében, a tartalékok feltárásában következetesebben kell támaszkodni a becsléletes, munkájukat szerető emberekben rejlő emberi értékekre. Lehetővé kell tenni minél több ember számára az alkotás örömét, azt az érzést, hogy nem a nagy gépezet jelentéktelen csavarja, hanem egy együtt gondolkodó, alkotó kollektiva tagja. Olyan anyagi érdekeltségi rendszert kell alkalmazni, amely kizárja, hogy az alacsonyabb színvonalú, gondatlan munkát végző ember ugyanannyit vagy többet kereshessen, mint a gondos, a szorgalmas a gondolkodó!

⑤ A dolgozóknban rejlő kezdeményezőerő és egyéb emberi értékek felszínre hozásában és felhasználásában nagy feladatok hárulnak a gazdasági vezetés szerveire. A jól végzett munka feltételeinek megteremtése (egyenletes anyag- és szerszámmellátás, gépkarbantartás stb.), az ütemes és tervszerű munkaellátás, a dolgozók javaslatainak, kritikájának meghallgatása és elfogadása a beosztottakkal való együttgondolkodás, a felelősséget, hanyag munkának, a társadalmi vagyon károsításának, gondatlan kezelésének felfedése, megtorlása mind igen fontos.

Dr. Kiss IEmérné

„Én” helyett „Mi” Venczler Ferencné

Ha valaki folyamatosan dolgozik azonos munkahelyen és azonos beosztásban 16 évet, az még nem elég indok arra, hogy miniszteri kintúntetésben részesüljön. Venczler Ferencné filtergyártási gépvezető, aki most kapta meg ezt a kintúntetést, szemmel láthatóan boldog és elégedett.

— Mit gondol mivel érdemelte ki az „Élelmiszeripari Kiváló Dolgozója” címet?

— Úgy gondolom, ebben nem csupán saját munkám és érdemem domborodik ki, hanem a filtergyártási osztály munkáját is jutalmazták az én személyemen keresztül. Hiszen mindenki által köztudott, hogy ezen a munkaterületen kell legtöbbet tenni azért, hogy a termelés jól menjen, és a cigarettagyártásban ne legyen fennakadás. Én szeretem a

munkámat, a gépet, amelyen dolgozom, és így nem csupán pénzkeresés céljából járok be a gyárba dolgozni.

Nem csak kereseti lehetőségnek tekintem a munkát, ez abból is kiderül, hogy amint valami rendellenességet vagy változást észre veszek a gépen, azonnal kérdezi a műszerésztől ennek okát. Ezen kívül dicsérni kell a kitarását is, hogy ennyi időt ilyen mostoha körülmények között ledolgozott. A filtergyártás már évek óta a termelési osztályon a munkakörülményeket tekintve a legrosszabb terület.

— Milyen volt régen itt dolgozni?

— Amikor idekerültem a gyárba, ez volt az „irigyelt” munkahely. Akkor még csak fehér kreppből gyártottunk filtert. Tiszta volt a munka, valamint a teljesítménykövetelmények is jóval alacsonyabbak voltak. Nem beszélve arról, hogy nagyon egyszerűen kezelhető gépeken dolgoztunk. Akkor kellett tudni üzemeltetni a kreppelógépet és egyfajta filtergyártógépet.

— Most az osztályon gyártanak szenes-filtert és kombinált filtert. Ez mennyivel jelent több munkát azóta?

— Itt nem csupán a munkafázisokat kell nézni, hanem azt, hogy különböző gépek vannak, és ezeknek a kezelése nem azonos.

— Gyorsan összehasonlva: most van négy-öt típusú filtergyártógép, valamennyinek a kezeléséhez ért?

— Az acetátfiltergyártó gépen nem sokat dolgoztam de a többi gép működését jól ismerem. Most már régóta a Molins kettősfiltergyártó gépen vagyok gépvezető.

Venczlerné higgadt, nyugodt ember, ő nem zsörtölődik, ha kísérleti filterek gyártásával zaklatják, nem zsörtölődik, ha gépen átalakítást végeznek és másnap egy új munkafogást

Simon Éva

kell megtanulni. Kérdez ha valamit nem ért, ugyanakkor tőle is lehet kérdezni.

— Munkatársait milyen kapcsolatban van?

— Úgy érzem, jóban vagyok mindenkivel, nem pletykálok, a munkával kapcsolatos észrevételeket megbeszéljük, vonatkozzon az a munkakörülményekre a gépek műszaki állapotára is. Szakszervezeti főbizalmi vagyok.

— Néhány év és nyugdíjba megy. Mit szeretne még elérni?

— Úgy gondolom, a munkám elismerésében megkaptam azt, amiről nem is álmodtam. Szeretném, ha a filtergyártásban a munkakörülmények javulnának — kevesebb szénpor kellene beszívni, megszűnnének a filterraktározási gondok és ezzel a zsúfoltság.

M. J.

Régi kérdések — új válaszok

„Iparpolitikánk kulcskérdései” címmel tartott előadást dr. Ambrózy Géza, az Ipari Minisztérium osztályvezetője.

A ma „kulcskérdései” tulajdonképpen nem újak, évek óta beszélünk róluk. Új vagy új vizont az a szemléletmód ahogy most vizsgáljuk és a válaszok sem egészen úgy hangzottak volna néhány évvel ezelőtt.

Mik is ezek a kérdések? Milyen főbb problémák vannak iparunk fejlődésében? Az előadó lényegében öt fő kérdést határozott meg, mégpedig:

1. Gazdasági egyensúly és (vagy) növekedés?
 2. Nemzetközi munkamegosztás vagy antarktia?
 3. Tőkés piac vagy KGST?
 4. Prinzer szektor vagy feldolgozóipar?
 5. Mit vagy hogyan?
- Az egyes kérdéseket nem szabad csak önmagában vizsgálni, elszakítani a többitől, iparunkat komplexen kell elemezni és ily módon keresni a megoldást.

A válaszok is ennek megfelelően kerültek megfogalmazásra:

① A gazdasági egyensúly követelményeinek szem előtt tartásával képzelhető csak el a gazdasági növekedés, ill. a növekedés csak az egyensúlyi feltételek megléte mellett lehet tartós.

② A nemzetközi munkamegosztásban természetesen a jövőben is részt kell vennünk és keresni kell az új együttműködési formákat. Ugyanakkor azokból a termékekből, ill. amely területeken képesek vagyunk az önellátásra ott ennek biztosítására kell törekedni. (Antaskia = önellátás, a nemzetgazdaság függetlenítése más országok gazdaságától.)

③ A tőkés piac és a KGST követelményeivel, előnyeivel, ill. igényeivel egyaránt számolni kell, fontos, hogy mindkét piacon elfoglalt helyünket megőrizzük és törekedni kell az export növelésére.

④ A „primer szektor” vagy feldolgozóipar kérdése nagyon izgalmas. A primer szektor a kitermelő ágazatot jelenti, vagyis a bányászatot. Gazdaságunk és iparunk számára nagyon lényeges, hogy mindent kitermeljünk (szén, olaj, ércek stb.) ásványi kincseinkből, ami olcsóbb, mint ezek importja. A feldolgozóipar fejlesztésénél törekedni kell a rugalmasságra, az eddigieknél gyorsabban áttánni olyan termékek gyártására, melyek speciális igényeket elégítenek ki. Ezeket jó minőségben és akár kis mennyiségben is érdemes előállítani (pl. jármű-

vek daruk, élelmiszeripari termékek stb.).

⑤ A mit és hogyan kérdése adott válaszában az előadó változó a következő évek iparfejlesztésének irányait.

Cél az, hogy a dinamikus fejlődő ágazatok és vállalatok fejlesztési eszközei gyorsabban növekedjenek az átlagosnál. Ennek főbb forrásait — néhány kulcsfontosságú iparág kivételével: elektronika, bányászat, energetika — továbbra is a vállalatoknak kell előteremniük.

A minisztérium egy új alapot kíván létrehozni, amelyből a gyorsabb termékszerkeztésváltást fogja elősegíteni.

Előkészítés alatt van az irányítási rendszer változtatása is. Ezen belül új szervezeti formák lehetőségeit teremti meg, a nagyobb kockázatvállalást a tőkeáramlás meggyorsítását, egyes nagyvállalatok megszüntetését, ill. a gazdaságosan termelő gyáregységek önállóvá válását kívánják elősegíteni.

MÉTE

Mit értünk a minőség funkciója alatt

1984. március 13-án MÉTE előadás hangzott el vállalatunk tantermében „Az anyaggazdálkodás eredményességének növelése termékeink minőségének javításával” címmel.

Az előadó — Gábor Józsefné — a mindennapok során használtól eltérően közelítette meg a minőség fogalmát. Nem a szabványban meghatározottokról, hanem a minőség funkciójáról, a minőség költsége és értéke közötti egyensúlyról beszélt.

Mit értünk a minőség funkciója alatt?

A termelő vállalat alapfeladata, hogy felhasználásra alkalmas termékeket állítson elő. Ez a felhasználásra való alkalmasság a minőség szó alapjelentése — vagyis a hasznos tulajdonságok összessége. A vállalat fennmaradása attól függ, hogy milyen jövedelmet ér el termékeinek eladásából, az eladás pedig a felhasználásra való alkalmasságtól — a minőségtől függ.

A minőséggel kapcsolatos tevékenységek összességét nevezük minőségi funkciónak. Ezek Kutatás-Tervezés-Beszerezés-Termelés-Ellenőrzés-TMK-Értékesítés. Az alkalmazás során szerzett tapasztalatok mutatják meg, hogy milyen irányba kell a termékeket javítani, alakítani, egyszerű anyagmegtakarítással, selejtsökkentéssel az anyaggazdálkodás eredményességét növelni.

Ezeket a tapasztalatokat elemelve és felhasználva jutunk el mindig korszerűbb „többet tudni”, a kor igényeit kielégítő jobb termékhez. Elméletileg igaz, hogy ha a vállalat minden részlege helyesen végzi munkáját, a termék a fogyasztóhoz kiszállítható és kielégíti a felhasználásra való alkalmasság követelményeit. Ez a gyakorlatban azonban nem így alakul, ezért rendszeresen vizsgálatokat kell végezni, meg kell győződni a folyamat hibamentességéről, valamint mérésekkel, ellenőrzéssel összehasonlítást kell tenni, hogy a termék kielégíti-e a felhasználhatóság kritériumát. Az ellenőrzés pontosságát annak a mértéke, hogy az ellenőrzés helyes döntést hoz a termék minőségével kapcsolatban, azaz átveszi-e azokat a gyártmányokat, melyek a szabvány előírásait kielégítik, és visszavonja-e amelyeket nem felelnek meg a szabványnak. A pontosság tehát nemcsak abból áll, hogy hibás terméket is átvesz, hanem abból is, hogy jó terméket kielejtez. Az ellenőrzéssel elárulható gazdaságosságát lehet irányítani.

A minőség visszaátvitelénél be kell tartani a minőség költsége és a minőség értéke közötti egyensúlyról is. A minőség a vállalat életét lényegesen kétféleképpen befolyásolja:

1. Hatást gyakorol a jövedelmre:

— Jobb minőséggel a vállalat a piac nagyobb részét uralhatja, nagyobb százalékban tehet sikeres ajánlatokat.

— Magasabb árakat érhet el a jobb minőségű egy új termékért. Ez adja a minőség értékét.

Most a minőség értékénél ne foglalkozunk a cigaretták minőségével, tekintsük azt adottnak, azaz szabványosnak. A szabványon belül a piaci körülmények ugyanis rákényszerítenek bennünket, hogy egy csomagon belül minél kevesebb használható legyen.

Emeljük ki az előadásból a dohánynyal való gazdálkodást, mint a vállalat legnagyobb költségét kitevő tételt. Az elemzésből és diagramokból látható volt, hogy a cigarettában levő tiszta dohány súly csökkenése nélkül a melléktermék, sejejt és elhullás csökkentésével jelentősen lehet az anyagmennyiséget javítani. Könnyen lemérhető volt, hogy a dohánynyal való gazdálkodás minőségében történő kis javulás komoly eredményt ad.

2. Hatást gyakorol a költségekre:

Sok pénzbe kerül a minőséget megteremteni, irányítani ill. fizetni a jelentkező hibákért. Azt mind a szakirodalomból, mind a gyakorlatból tudjuk, hogy a selejtmennyiség elérése lehetetlen. A selejtszökkentés érdekében történő befektetések költségei exponenciálisan nőnek. Természetesen ezek a megállapítások nem inspirálhatók senkit arra, hogy beletörődjön a megváltoztathatatlanság kényelmes semmittevésébe, mert az elemzések azt is kiderítették, hogy a munka minőségének javításával — költség-többlet nélkül — tudjuk a gazdaságosságot növelni.

Gazdálkodásunk adatai ismertek, a vállalat szervezőire, közgazdászaira, mérnökeire, vezetőire vár az a feladat, hogy megkeressék a minőség értéke és költsége közötti optimumot mellyel az anyaggazdálkodásunk eredményessége tovább növelhető.

A nevelés gondjairól

A gyakorló szülő állandó, mondhatni az egyik legnagyobb problémája az, hogy mit engedjen meg a gyermekének, meddig korlátozza mozgását, szabadságát, mikor, milyen eredményes módszerekkel tudja a gyermek viselkedését befolyásolni. Ez a dilemma már az élet első éveiben jelentkezik és eltarthat a felnőttkorig is.

A szülő azt szeretné, ha gyermeke engedelmes lenne, mindig azt tenné, ami „illik”, szó nélkül köszönné a szomszédnak, nem „beszélne vissza”, nem „az övé lenne az utolsó szó”. A gyakorlatban azonban ez nem mindig „jön be”. A gyerek időnként dacos, beleszóll a felnőttek dolgába, szeretné akaratát érvényesíteni. Az, hogy a szülő hogyan reagál a gyermek ilyen jellegű megnyilvánulásaira, döntően kihat a gyermek személyiségének fejlődésére, valamint a szüleihez való kapcsolatra is. Időzzünk néhány szó erejéig az engedékenység, korlátozás fogalmánál. Az engedékenység nem feltétlenül azonos a korlátok teljes hiányával, vagyis egy olyan szülői magatartásformával, hogy a gyermeknek mindent szabad. A szülőnek — ha kiegyensúlyozott, az élet dolgáiban jártas, érett embert akar nevelni — meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a gyermek kifejezze véleményét, a saját akaratát is érvényesíteni tudja. Meg kell tanítani olyan életvezetésre, mely a társadalom normáinak, szabályainak megfelel, ez pedig korlátok állítása, a gyermek határozott irányítása nélkül nem lehetséges.

Sajnos még ma is él az a hiedelem, hogy a nevelés nem lehet eredményes fizikai fenytés — verés nélkül. Pedagógiai kísérletek, megfigyelések azonban ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítják. Természetesen itt nem a „nyaklevesről”, a nagyon ritkán elcsattanó pofonok-

ról, hanem a verésről, mint helytelen nevelési eszközzel van szó. A szülő felszines megfigyelései megerősíthetik a fizikai büntetés sikerességében, hiszen a látszat is mellette szól, tudniillik az esemény után a gyermek abbahagyja a „hisztizést”, ismét engedelmes, „jó” gyerek lesz. A gyermek azonban — magában — nem mond le olyan könnyen akaratának érvényesítéséről, más lehetőségeket keres. Haraggal gondol az öt büntető szülőjére, nevelőjére, és ettől az érzéstől fűtve nem fogadja el még azt sem, amit a felnőtt jó szándékkal mond neki, dacol és a dac újabb büntetést szülhet. A nevelésnek ezek a kérdései igen bonyolultak, cselekedeteinket sokszor csak az érzelmeink vezérik, mégis szükséges — a gyermekekért — a korlátozás, engedékenység, büntetés, jutalmazással kapcsolatban következetes, hiqaadat nevelői álláspontot kialakítani.

Végül álljon itt néhány tanulságos mondat, melyet egy nagy pszichológus fogalmazott meg — ezzel kapcsolatban. „A gyermeki harag akkor szabályozható legjobban, amikor a gyermek viselkedését nyugalommal és megrögzöttséggel szemléljük, amikor igényeink nem lépik túl teljesítőképességének határait, és amikor az igényeinkhez való következetes ragaszkodás egyöntetű tapasztalatokat biztosít számunkra — anélkül, hogy ez a következetesség mechanikussá, rutinszerűvé válna, mely a gyermek lelki és fizikai jólétét feloldozza eav merev szabályrendszer igényeinek. A szabályok megszegésével a körülmények mérlegelésével kell megítélni és nem egyszerűen a nevelő tetszése, hanaulata alapján. A szülő önruralma valószínűleg a leajobb garancia a gyermek önruralmára is.”

Sigora Irma

KISZ

Gasteiger Hilda éveken át végzett kitünő munkát a KISZ-bizottság élén

Az új KISZ-titkár a választások után Kesztené Kiss Jolán lett

Választások után

Vállalatunk KISZ-bizottsága március 22-én tartotta éves beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlését. Az elmúlt évi tevékenységet értékelő beszámolást Gasteiger Hilda, a KISZ-bizottság titkára terjesztette a tagság elé.

A KISZ-szervezet 1983-as évi gazdasági munkáját a beszámoló pozitívan értékelte. A múlt évben szervezett kommunista és társadalmi műszakon a fiatalok nagy létszámmal vettek részt. A műszak bérét a városi úttörőház építésére és az alacsony jövedelmű nyugdíjasok támogatására ajánlottuk fel. Az előző évhez képest kevesebb újítási javaslatot adtak be a fiatalok, és az „Alkotó Ifjúság” pályázat sem népszerű a fiatal fizikai dolgozók körében. A párttal és a szakszervezettel erősödött a kapcsolatunk. Kiemelt feladatunk volt a pártépítés, 1983-ban négy fiatal nyert felvételt a pártba. A jelenlegi taglétszám 109

fő, a szervezethez 33,9 százalékos. 1983-ban a vállalati fluktuáció igen nagy volt, ami nehezítette a tagfelvételi munkát. Továbbra is hangsúlyt kell fektetni a szervezethez növelésére. A KISZ-bizottság beszámolóját a tagság elfogadta.

A Városi KISZ-bizottság részéről Müller Gyula mondta el észrevételeit az elmúlt év munkájával kapcsolatban és tett javaslatokat a jövőre vonatkozóan. A gazdasági vezetés részéről Irimi Sándor elvtárs megköszönte a KISZ-bizottság titkárnak, Gasteiger Hildának sok évi munkáját, amelyet igen eredményesnek értékelt.

Második napirendi pontként a KISZ-bizottság választására került sor. A jelölő bizottság elnöke — Wéberné Fehér Erzsébet — ismertette a titkárra és bizottsági tagokra szóló javaslatokat. A titkos szavazás eredménye:

KISZ-bizottság titkára: Kesztené Kiss Jolán.

Bizottsági tagok: Nagy Teréz, Keresztes József, Csillag Rozália, Marton László, Sármany Katalin, Bacskóné Zallek Ildikó, Gyenis Teréz, Kovács Éva.

A választás után az új vezetőség megtartotta alakuló ülését, melyen Müller Gyula, a városi KISZ-bizottság tagja is részt vett.

Z. I.

Május - június: leltár

A leltározás a vállalat kezelésébe, vagy tartós és ingyenes használatába adott, illetőleg tulajdonát képező álló- és forgóeszközök, valamint azok forrásainak valóságban meglévő állományának (mennyiségének) megállapítása.

A leltározás vonatkozik a vállalat birtokában lévő (idegen), más vállalat tulajdonát képező álló- és forgóeszközök mennyiségi megállapítására is. A leltározási tevékenységhez tartozik, a hiányok és többletek (eltérések) megállapítása és azok rendezése is. A leltározás célja a vállalat könyvelésében nyilvántartott eszközök és források valóságos meglétének ellenőrzése ennek dokumentálásával a mérleg bizonylati alátámasztása, a mérlegvalóság biztosítása.

A leltározás gyakorlati vég-

rehajtását a Leltározási Szabályzat tartalmazza, melynek értelmében a munkahelyre kiadott fogyasztóeszközök kétévenként, a második év első felében kell leltározni és ez 1984. május-június hónapot jelenti számunkra.

A munkahelyeken lévő fogyasztóeszköz-állomány kb. 1700 cikkből áll, mely 175 szobára tagolódik. Mivel szinte minden helyiségnek (szobának) külön leltárfelelőse van, így ez a leltár 175 főt érint mely a vállalat létszámának 22%-a. A leltározást mennyiségi felvétellel, tényleges számlálással kell elvégezni és a Leltárfelelősi ívre felvezetni.

Az eltelt évek tapasztalatai alapján tisztában vagyunk a leltározás fontosságával, a leltározáshoz szükséges többletmunkaidő ráfordításával, vala-

mint az anyagi felelősség kérdésével is, mely a szobaletárfelelősöket terheli.

A problémákat ismerve — arra szeretnénk felhívni a szobaletárfelelősök figyelmét, hogy a saját és a leltározók munkájának megkönnyítése érdekében feltétlenül vizsgálják felül a birtokukban lévő szobaletárokat és készítsenek egy úgynevezett előleltart. Ennek elvégzése során már most kiderül vannak-e problémák a nyilvántartás és a valós készlet között, melyet még a leltározás előtt le kell rendezni.

Biztosan vannak szobaletárfelelősök, akik valamilyen okból kifolyólag nem tudnak foglalkozni a rájuk bízott leltárakkal. Talán e cikk olvasása döbbeneti rá őket arra, hogy ennek igenis van értelme és jelentősége. Elősegíti a leltározó munkáját és alátámasztja a leltárfelelősi megbízatását.

Kovács Józsefné

Vidám hangulatban

Hosszú évek hagyományainak megfelelően a „Nemzetközi Nőnap” alkalmából a Tyerskova szocialista brigád férfi dolgozóit, a brigád nő tagjait tiszteletére nőnap családi estet rendeztek 1984. március 10-én, a Kolozsvár kivesendégelőben. A hét órák kezdődő vacsorakor már együtt volt a brigád és családtagjaik (64 fő). Az ízetes és igen bőséges, székely specialitásokat tartalmazó vacsora után, a kezdeti hangulat egyre felszabadultabbá vált.

Repertoárjában szerepelt a csárdástól a modern zenéig minden. A zene hatására igen magas táncudárról tettek tanúbizonyságot brigádunk „táncos lábú” tagjai. A zeneszűnetekben pedig a brigád bebizonyította, hogy nemcsak táncolni, de énekelni is tud... Egy igen jó hangulatú és felszabadult légrétegű családi estnek volt színhelye a kivesendégelő, melynek csak a hajnali 4 órai záróra tudott véget vetni.

Nagy Rezső

Jó, ha tudjuk... Valuta, deviza

Közeledik a nyár, mindenki tervezgeti a szabadságát, utazását. Bizonyára többen eljutnak ebben az évben is külföldre, váltanak ki költőpénzt. Ezzel kapcsolatban sok esetben tévesen használjuk a valuta-deviza fogalmakat, holott nagyon jól elkülöníthető.

A valuta valamely ország törvényes fizetési eszköze, illetve annak egysége, (forint, bankjegy, érme, váltópénz). Amikor egy adott ország törvényes fizetési eszköze egy másik ország területén kerül felhasználásra, akkor a valuta maga a külföldi pénz. Ebből következik, hogy Magyarországon minden külföldi pénz valuta, de a forint csak külföldön lesz azzá.

A valutát köznapi szóhasználatban gyakran a devizával rokon fogalomként értelmezik (mert pl. a papírpénz ugyanakkor valuta és deviza is!), de a deviza fogalma valójában szélesebb, mert tulajdonképpen külföldi pénznemre szóló és külföldön fizetendő követelést, vagy tartozást jelent.

Tehát a deviza nem más, mint nemzetközi elszámolásokra szolgáló fizetési eszköz. A deviza fogalmába tartozik minden külföldi valutában kiállított fizetési okmány, csekk, váltó, utalvány. A deviza a készpénz fizetésén kívül minden fizetésre vonatkozó dokumentumot magában foglal. Ezért azt mondhatjuk, hogy a deviza valójában egyrészt a nemzetközi fizetésekben használt fizetési eszközként jelenik meg, másrészt maga, mint áru tárgya a nemzetközi adás-vételi forgalomban.

Simon Éva

Nőknek erről, arról Tavaszi torna

Visszavonhatatlanul itt a tavasz. Lekerülnek a kabátok és előttünk: hol is szedtünk fel magunkra a tél folyamán felesleges súlytöbbletet?

A mértékletes, netán fogyókúrás étkezés mellett néhány célszerű tornagyakorlatot is ajánlunk a nem kívánatos „dudorok” eltüntetéséhez:

— Ha a zsírpárna a háton van, a következő gyakorlatokkal lehet ledolgozni:

1. Hason fekszünk, a karok oldalra, vállmagasságban nyújtva, a lapockák zárva vannak. A vállat jól lehúzzuk, felemeljük a jobb kart magasra, a mellkas is emelkedik, csavarodik a kar után a fejet is emeljük, a szem követi a tenyér mozgását. Majd visszaereszkedünk a mellkassal, fejjel, végül a karral a földre. Karemeléssel lélegezzük be, leeresztésnél fújjuk ki a levegőt. Végezzük a gyakorlatot váltakozva a jobb és ball karral. Nehezebbé tehetjük a gyakorlatot úgy is, hogy súlyzó vesztünk a kezünkbe.

2. Négykézláb állunk, a karok combok függőleges helyzetben vannak. Lendítsük a jobb kart oldalra erőteljesen a mennyezet felé, az arcunkkal mellkasunkkal forduljunk utána. Végezzük el a gyakorlatot mindkét karral, váltakozva. Ügyeljünk a lehúzott vállakra!

3. Széken ülünk, a kezek a tarkón vannak. A gerincet kiegyenesítjük, a nyakat nyújtjuk (az állat nem emeljük meg). A tarkót hátraszorítjuk, ugyanakkor a kezekkel a fejet előre és felfelé nyomjuk. Ezután lazítsuk a fejet, a nyakat, a karokat, majd ismételjünk meg a gyakorlatot.

— Ha a zsírpárna a hason van, a következő gyakorlatok végzését ajánljuk:

1. Háton fekszünk, a karok a test mellett vannak. Behúzzuk mindkét térdet mellkasához, majd anélkül, hogy a fenék felemelkedne, közelítjük térdünket az orrnak felé. A fejet nem emeljük fel!

2. Háton fekvő nyújtjuk a lábunkat függőleges helyzetbe, majd engedjük öt-öt centiméterenként megállva a föld felé. Csak addig engedjük lefelé a lábukat, amíg a derekat le tudjuk szorítani. Ha a derék emelkedne, húzzuk vissza a lábukat a karok befelé lendítésével is segítünk magunknak. Minél könnyebben megy a gyakorlat, annál nagyobb tereszből csúsztassuk össze a lábukat.

3. Széken ülünk, a térdek be vannak hajlítva, a talpak a földön nyugszanak. Szorítsuk egymáshoz erőteljesen a combokat, majd lazítsunk. Szorítsunk, lazítsunk váltakozva legalább 10-szer. Végezhetjük a gyakorlatot a két térd közé szorított gumilabdával is.

ebben a helyzetben és nyomjuk a fenéket erősen felfelé!

3. Széken ülünk, kezünket az előttünk levő asztalra tesszük. A fenéket hirtelen megfeszítjük, majd ellazítjuk. Ezután váltakozva a jobb, majd a bal fenéket hirtelen megfeszítve, emelgetjük a széken, mintha „lépegetnénk” vele.

— Ha a zsírpárna a comb külső részén rakódott le, a következő gyakorlatokat végezzük:

1. A fal mellett állunk, egyenes gerinccel, bal kézzel a falhoz támaszkodva. Nyújtott térdrel és lefeszített lábfejjel felemeljük a jobb lábat, majd kivisszük oldalra ugyanabban a magasságban, felfelé fordított térdrel. Ekkor a térdet előre fordítjuk és így visszük a lábat hátra. Igyekezzünk a lábat végig azonos magasságban tartani, mintha egy asztalra fölött vinnénk. Hátulról ugyanazon az úton visszük vissza a lábat előre. Utána jól kirázzuk, kilazítjuk. A gyakorlatot a másik lábbal is végezzük el.

2. Széken ülve kezünkkel az ülésen támaszkodva, feszítjük az előrenyújtott lábakat az előttünk álló asztal vagy szék lábához. Nagy erővel nyomjuk székkel a szék lábakat mintha szét akarnánk feszíteni. Feszítünk, lazítsunk váltakozva.

3. Széken ülünk, szemben az asztallal. Jobb kézzel az asztalra támaszkodunk, ballal a székbe kapaszkodunk. Nyújtjuk ki a bal lábat oldalra és emeljük fel, tartjuk kis ideig ebben a helyzetben majd ismét vissza. Ügyeljünk az egyenes gerinctartásra. A medence nem emelkedik, a mozgás a csípőizületben történik. A gyakorlatot végezzük mindkét lábbal.

— Ha a zsírpárna a comb belső részén van, az itt következő gyakorlatok fogyasztják:

1. Térdeljünk, két térdünk közé vastagabb könyvet vagy homokzsákot szorítunk és ezzel együtt járunk a térdünkön. Vigyázat, a gyakorlat csak akkor eredményes ha egyenes a gerinc, a hasat és a fenéket behúzzuk!

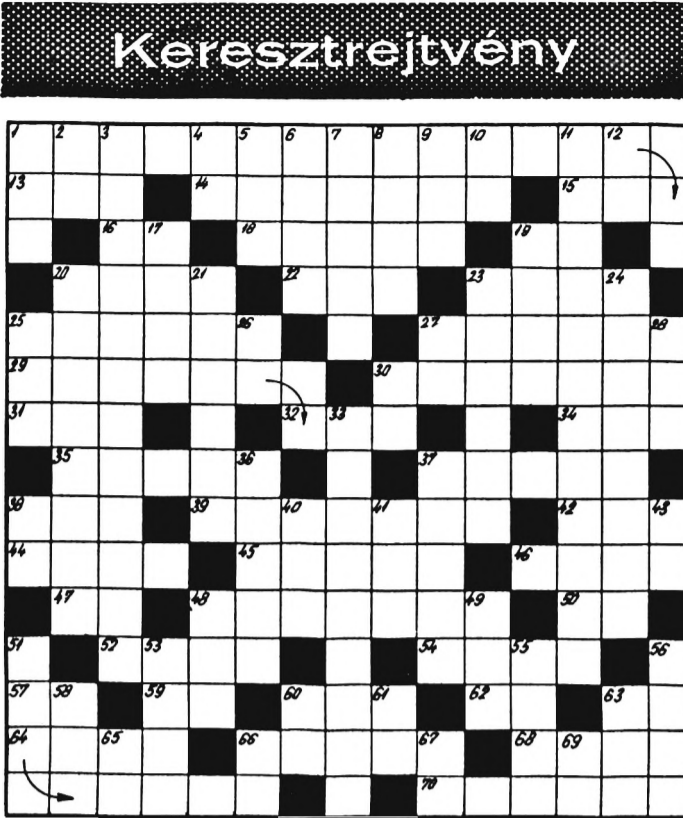
2. Kis terpeszben állunk és két kis szőnyegen vagy rongyon (csúszós parketten vagy kővön). Csúsztatva zárjuk a lábukat. A karok befelé lendítésével is segítünk magunknak. Minél könnyebben megy a gyakorlat, annál nagyobb tereszből csúsztassuk össze a lábukat.

3. Széken ülünk, a térdek be vannak hajlítva, a talpak a földön nyugszanak. Szorítsuk egymáshoz erőteljesen a combokat, majd lazítsunk. Szorítsunk, lazítsunk váltakozva legalább 10-szer. Végezhetjük a gyakorlatot a két térd közé szorított gumilabdával is.

Március 6-án a Pannónia Szálló udvaráról 4 IBUSZ-autóbusz szállította fel Budapestre a 140 fős Baranya megyei küldöttséget — köztük bennünket is — akik a többiekhez hasonlóan jutalomként részesültek a leningrádi útból.

Csodálatos, napsütéses repülőút után érkezünk meg Leningrádba. Az elhelyezés zökkenőmentesen történt a 16 emeletes Karella Szálloda 14. emeletén. Másnap a reggelit követően autóbusszal városnézésre indultunk. Leningrádi idegenvezetőinktől megtudtuk, hogy 1713-tól 1917-ig Péterváros az ország fővárosa volt. Az épületek részben Rasztrelli olasz építész tervei alapján, részben halálát követően a fiatal Rasztrelli tervei alapján készültek. Bármerre jártunk, azt tapasztaltuk, hogy az olasz stílus keveredett a hagyományos orosz építészettel. Belső díszítésként fehér és arany pompázik.

Elragadtatással néztük a Fontanka folyón áthaladó romantikus kis hidakat, hasonlókat az oroszországi Velencében látni. Majd továbbhaladtunk I. Péter cár palotája a Márvány-palota, a Péter-Pál erőd, a Téli Palota, az Ermitázs épülete előtt. A buszból kiszállva csodálattal töltött el bennünket a Rosztrum-oszlop lenyűgöző látványa. Ezt követően az Admirális épületét tekintettük meg, melyet görög-római mitológiai szobrok díszítenek, továbbá a Téli Palota teret ahol többek között látható a Sándor oszlop, ami 51 m magas, tetején harang van, ami a békét szimbolizálja és I. Sándor tiszteletére került felállításra. Első napi városnéző sétánk és az ebéd után a Barátság Házában szovjet-magyar ba-

Vízszintes: 1. Az ötök egyike (zárt betűk: S. S. K. V.). 13. Ausztráliai futómadár. 14. Szaláta jelzője. 15. ...Sabli, ...Sulamki, (csatában és asztal mellett). 16. Egymást előző betűk. 18. Rátalál. 19. Lima páratlan betűi. 20. Dunai határátkelőhelyünk. 22. Nedves por. 23. Az elején kiakaszt. 25. Elszigetel. 27. Függyöntartó. 29. Az ötök másik tagja (zárt betű: I). 30. Jó kiállítás. 31. I. K. G. 32. Német kommunista párt névbetűi. 34. Becézett férfinév. 35. Kertet művelnek. 37. Nyugat-francia kikötő. 38. Erős ütőlap. 39. Kis helység Lengyelország nyugati határájánál, ...Bialostocka (Dabrowa). 42. Szélfűrés. 44. Kővér ember viseli. 45. Hármaskorona. 46. Északi nép. 47. Téli sport. 48. ...Tan, orvosi szak. 50. Állóvíz. 52. ...a táncot. 54. Latin előlírás: előtt (ante) 57. Rongy. 59. Megfelelő. 60. Antilopfajta. 62. ...Derek — amerikai színész. 63. Sportszer. 64. Színész (Attila). 66. Ide hoztam. 68. Leves. 70. A PMSC labdarúgója.

Függőleges: 1. Költői napszak. 2. Lássátok. 3. Az örök harmadik tagja. 4. Z. K. 5. Hiányosság. 6. Hangtalan közlés. 7. Női név. 8. Clair — Fon. 9. Oly — keverve. 10. Pitvereg. 11. Téli napszak. 12. Juttat. 17. Reddöny. 19. Versstílus. 20. Mindennapi. 21. Kőkor. 23. Csuklón viselik. 24. Hanqoskodó. 25. Becézett női név. 26. Kettősbetű. 27. Kicsinyítő képző. 28. NIS keverve. 30. Kézpénz. 33. Fémcsat. 36. Negatív elektród. 37. A fehér főnök meazólítása. (Bwana). 38. Keresztül. 40. Tud. 41. Idegen arany. 43. A szélén lát. 48. Kevert kör. 49. A szén és a nióbbium vegyjele. 51. Az ötök negyedik tagja (zárt betű: B. A. E.). 53. Népies levél. 55. A léanvomas egysége volt. 56. Az ötök ötödik tagja (zárt betű: K.). 58. Taszít. 60. Kettősbetű. 61. Measzólítás. 63. Járom. 65. Tudni illik. 66. Magvas körkép. 67. Becézett angol fiúnév. 69. Anno domini.

Beküldendő a vízszintes 1., 29., és függőleges 3., 51., és 56. sz. sorok helyes megjelölése május 3-ig. A helyes megjelölés között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunk helyes megjelölése: „Ma nektek toronyozó akarattal, ehkőzök öblös meg forró szívemmel.”

Könyvjutalmat nyert: *Hódosi Tímea, Pécs, Budai József, Pécs.* A keresztrejtvényt **Takáts László** készítette.

Hobbi

A hosszú, unalmas téli időszak lassan elmúlt a tavasz közeledtével. A kiskertek gazdái ugyancsak vágyakoztak „tanyájukra”, hogy ott kedvükre töltsék idejüket. A kerti munka megkezdése előtt időnként a kerti szárazanyagok rendbe tételével tölthetjük el. Egy-két pohár bor elfogyasztása után iaencsak nekibátorodik a javítások megkezdése, az o gazda is, ki korábban mlyennel nem foglalkozott. A siker biztos lesz! És ha az idő hirtelen jóra fordul, a „szakszerűen” előkészített szárazanyagokkal kezdetjük el a munkát.

Ahol szőlő lett, vagy lesz telepítve, és megvannak a szükséges anyagok (oszlop, huzal), ott már most neki lehet kezdeni az oszlopok elhelyezésének. Ez a munka elég időigényes és fáradságos. Elkezdede épp ezért most aktuális. Ha faoszlopok állnak rendelkezésünkre, azoknak a földbe helyezett részét konzerválni kell. Ez lehet égetése (nemesítése) vagy folyékony bitumenbe való mártása, Mindenesetre érdemes konzerválni, mert így élettartama 15—20 év lesz. Az oszlopok magasságát mindenkor a leendő művelési mód-

Sport

Sakk

Ugy terveztük, hogy egy terjedelmes cikkben számolunk majd be a Pécsi Dohánygyár keretén belül működő sakkéletéről. Sajnos csak rövid tájékoztatást adhatunk, mert hiányzik az aktív sakkélet, kevés dolgozó vesz részt a versenyszerű sakkolásban.

Az Április 4. tiszteletére 18 táblán indított ÉDOSZ Kupáért folyó küzdelemben Hirczel József, Takács Sándor, Kovács György, Máté István, Viktor Károly, Takáts László vett részt, akik az első fordulóban egymás közötti játszmában szűrték ki a győzteseket, veszteseket, majd a többi élelmiszeripari vállalat sakkoszával mérték össze tudásukat, ahol Hirczel József második helyezést ért el. A 18 táblán folyó küzdelemből többen végeztek az első 8 között. A versenyen 7 vállalat dolgozó versengtek az első helyért, ill. a jó helyezésekért.

Tiszteletre méltó eredmény ez, de lehetne több helyzetünk is. Bizonyára a régebbi dolgozók még emlékeznek Huber, Hartai, Völgyi Tamás sporttársakra, akik a Dohánygyár sakkcsapatában olyan nagy szorgalommal küzdöttek a győzelemért. Szeretnénk, ha a Pécsi Dohánygyár dolgozóinak közül minél több új sakkoszt üdvözölhetnénk a sakk-klub edzéseivel.

Sokan vannak, akik szeretnek sakkozni, de úgy érzik, hogy nem versenyképesek, ezért bántóalanok. Állítólag a nemzetközi sakk mesterek egyike sem volt versenyképes, amikor még csak ismerkedett a sakkfigurákkal. De azzá lett, mert megtanult küzdeni, elemezte más sakkoszt lépéseit, egyáltalán megtanult sakkozni.

Nálunk is megtanulhat bárki versenyszerűen sakkozni, aki szereti ezt a sportot. Reméljük, hogy a következő versenyen már nagyobb létszámmal vehetünk részt. Mindenkit, aki szeret sakkozni, sporttársi szeretettel várunk. Jelentkezni lehet Takáts Sándor sporttársnál, a gyártási osztályon.

1984. március 10-én 9.00 órakor az ebédlőben tartott verseny végeredménye:

1. Dömös — P. Sütőipari V.,
 2. Hirczel — P. Dohánygyár,
 3. Erős — P. Baromfiudalozó V.
 4. Nagy — P. Sörgyár.
- Hirczel József

Kismamának!

Vállalatunk Nőbizottsága 1984. május 25-én délután 3 órakor névadót szervez a Boldogság Házában. Kérjük az érdeklődők minél előbb jelentkezzenek Csorbics Erzsébetnél az előkészítési osztályon. A névadóra másfél évesnél kisebb gyerekeket fogadnak el.

A szőlőkertekben

tól kell figyelembe venni. Lugas rendszerű műveléshez 250 cm hosszú oszlopra van szükség. Ebből a földbe 60—70 cm-t kell elhelyezni. Ha 10—12 méternél hosszabb sorokat alakítunk ki, úgy szükséges az oszlopok feszítése vagy kitámasztása. Különben a lombozat és a termés súlya lehúzza a tartó oszlopokat. A huzalok elhelyezését a művelési mód eldöntése után (kordon stb.) alakítsuk ki, 2,5 mm-nél vékonyabb horgonyzó huzalt ne használjunk (ennek élettartama kb. 10 év). Az első huzal 80—100 cm magasságban legyen elhelyezve. Ez lesz a termőkarok tartója. A következő huzalt 25—30 cm-re helyezzük azért hogy a fiatal hajtások mielőbb elérjék és legyen támaszuk a szeles időjárással szemben. A következő két sor már lehet magasabb, 35—40 cm. A huzal természetesen két sorban, azaz párhuzamosan legyen, mert az egysoros huzalnál állandóan kötözni kell a hajtásokat. A kétsoros huzalnál egyszerűen elhelyezzük a hajtásokat és ott az a kacsokkal megkapaszkodnak.

Ha szőlőművelés mellett döntünk, akkor szükséges, hogy a tartó (fő huzal) alatt kb.

140 cm-rel egy szőlő huzalt elhelyezni, hogy a lehajtott szőlővesszőt rögzíthessük. A huzalok feszítésének rögzítése többféle formában oldható meg. A faoszlopoknál ajánlom, hogy a huzal egyik végére kb. 30—40 cm hosszúságú lánccal rögzítsünk és ezt a faoszlopon elhelyezett kampószögre akasszuk be. Kőve kezű éven, mikor újból rendbe tesszük a huzalrendszert, csak a lánccal lekasztjuk, megfeszítjük a huzalt, és visszaakasztjuk a lánccal. Ezt az igen ötletes megoldást egy kollégámtól kaptam, és így oldottam meg én is. Nagyszerűen bevált. Hogy a huzalok feszítésekor mozoghasanak, U-szeggel vannak az oszlopra rögzítve, vigyázzunk, hogy az U-szeggben a huzal csúszhasson.

Természetesen sokan döntenek a beton- vagy vasoszlop mellett. Én azért foglalkoztam a faoszloppal, mert a természet összhangját nem zavarja. Tartósság szempontjából pedig egy szőlő életét a fa is kiszolgálja, hisz a szőlő a jelenlegi művelés mellett kb. 20—25 évig jó. Ennél öregebb szőlő már úgysem érdemes foglalkozni.

Drávavölgyi József

Néhány nap Leningrádban

Elragadtatással néztük a Fontanka folyón áthaladó romantikus kis hidakat, hasonlókat az oroszországi Velencében látni. Majd továbbhaladtunk I. Péter cár palotája a Márvány-palota, a Péter-Pál erőd, a Téli Palota, az Ermitázs épülete előtt. A buszból kiszállva csodálattal töltött el bennünket a Rosztrum-oszlop lenyűgöző látványa.

Ezt követően az Admirális épületét tekintettük meg, melyet görög-római mitológiai szobrok díszítenek, továbbá a Téli Palota teret ahol többek között látható a Sándor oszlop, ami 51 m magas, tetején harang van, ami a békét szimbolizálja és I. Sándor tiszteletére került felállításra. Első napi városnéző sétánk és az ebéd után a Barátság Házában szovjet-magyar ba-

rati találkozón vettünk részt. Vastappal köszöntük meg a tiszteletünkre fellépő művészeket a rendkívül színvonalas műsorok.

Március 8-a, a nemzetközi nőnap hivatalos ünnepnap volt. Ezen a napon tettünk látogatást a Péter-Pál székesegyházban. Tornyában délidőben 21 harang szólal meg. Az itt található csodálatos ikonoltár hársfából készült fadaragással, arannyal díszítve.

A Péter-Pál erődöt körülvevő falban található a falba épített börtön. Az erőd ún. fekete kapuján vitték kivégzésekre a foglyokat. Itt láttuk az árvízjelző rendszert. Meztudtuk, hogy az árvíz idején a halálra ítélt rabokat a börtönökben felejtették és ezzel megoldották a kivégzéseket. Jelenleg a börtön helyén restaurátor műhelyt alakítottak ki.

Az erőd után került sor az Ermitázs megtekintésére.

Belépésünket követően jászpából faragott díszlámpát láttunk, ami a világ legnagyobb lámpája, súlya 19 tonna. A márványtermet 20 urali márványból készült oszlop díszíti. A Leonardo teremben — a világ 12 Leonardo képe közül — 2 kép található. Rövid sétánk alatt 5 km-t tettünk meg.

Az Ermitázsban történt látogatásunk befejezésével busszal kimentünk a Finn-öbölbe. Következő nap Puskin elővárosába Katalin cárnő nyári palotájában tettünk látogatást. A csarnok oszlopait eredeti kínai és japán amforák díszítik — csodálatos volt az ebéd és alvó angyal fehér carrarai márványból. — Az ablakok közt elhelyezett velencei tükrök tovább növelik a terem téré és fényhatását, a fehér és

arany harmóniáját. A képtárteremben 278 eredeti festmény található. Legvégül jutottunk el a palota templomába, ahol a főoltár 6 soros ikonnal van díszítve. Jelenleg csak 2 ikon található itt. Befejezésül a főhermen keresztül távoztunk. Délután az Izsák-székesegyház megtekintésére került sor. Érdekesége, hogy egy többből faragott monolit gránitoszlopok tartják. Ez a világon a 3. legnagyobb székesegyház a római és a londoni után. Montferand francia építész tervei alapján épült. Az épületen összesen 112 gránitoszlop szorítható meg. Csak a kupolára 101 kg aranyat használtak fel. Itt található az első inga, amit 1923-ban mutattak be először. Leningrádi utazásunk a 4 ezer éves szfinx megtekintésével ért véget, ami 1852-ben került Egyiptomból Pétervárra.

Bérczesiné—Berramné